

Katoliški shod odobren. - Slov. duhovniki za katol. tisk.

"AMERIKANSKEMU SLOVENCU" IZRAŽENA ZAUPNICA V IMENU SLOVENSkih DUHOVNIKOV. — SESTANEK ZA VSESLOVENSKI SHOD V AMERIKI. — SHOD ODOBREN IN SPREJELI SO SE VAŽNI ZAKLJUČKI ZA IZPELJAVO SHODA.

Chicago, Ill. — V torek večer se je vršila letna seja delničarjev tiskovne družbe Edinost. Seje se je udeležilo večje število slovenskih duhovnikov in vodilnih lajkov. Poročilo o poslovanju podjetja, ki ga je podalo vodstvo je pokazalo, da to slovensko tiskovno podjetje stalno napreduje in pridobiva vedno večji ugled med narodom. Na podlagi poročila, ki so ga vsi navzoči z navdušenjem sprejeli je bila izrečena podjetju in listu "Amer. Slovenca" po č. g. J. J. Oman, slov. župniku v Clevelandu zaupnica in zahvala v imenu vseh slovenskih duhovnikov. Č. g. Anzelm Murn, slov. župnik v Chicagi pa je list A. S. še izrecno zahvalil za sodelovanje pri pomožni akciji za bedne stavkarje premogarje.

Po končani seji tiskovne družbe Edinost, pa so vsi navzoči odšli na določen sestanek za vseslovenski katoliški shod, o katerem se je že razpravljalo v slovenski javnosti. Sestanek oz. zborovanje se je vršilo v cerkveni dvorani sv. Štefana.

Zborovanje za vseslovenski katoliški shod je otvoril č. g. Anzelm Murn, župnik v Chicagi, z molitvijo in nato s primernim nagovorom, nakar je izročil predsedstvo g. Antonu Grdini, gl. predsedniku K.S.K. J. Za zapisnikarja na zborovanju pa je bil enoglasno imenovan John Jerich. Zborovanja so se udeležili: izmed duhovnikov: Rev. Anzelm Murn, župnik v Chicagi, Rev. J. J. Oman, župnik v Clevelandu, Rev. James Černe, župnik v Sheboygan, Rev. Kazimir Cverčko, župnik v Indianapolis in duhovni vodja KSKJ., Rev. Salezij Glavnik, urednik Ave Maria, Rev. Josip Škur, župnik v Pittsburghu. Pa in duhovni vodja družbe sv. Družine in Rev. Kerubin Begelj, pomožni župnik v Chicagi.

Izmed lajkov so se udeležili: g. Anton Grdina, glavni predsednik KSKJ., g. Louis Železnikar, nadzornik KSKJ., g. Martin Kremesec, starosta chicaških Slovencev, g. Andrew Glavach, kot predstavnik prekmurških Slovencev, g. Leo Mladich, g. John Jerich, g. John Kosmach, g. Frank Kozjek, g. John Gottlieb in še več drugih. Ženske pa so bile zastopane po sledečih: g. Juliji Gottlieb, gl. tajnica Slov. Ženske Zveze, ga. Mary Chernich, predsednica dr. Marija Pomagaj, štev. 78, KSKJ. in gdč. Urški Zakrajšek, upravnica A. S.

K. S. K. Jednota je bila zastopana od dveh gl. uradnikov in č. g. duhovnega vodja, sv. Družina pa od duhovnega vodja. Tudi vse ostalo zastopstvo je reprezentiralo vodilne sile, kot katoliške časopise, društva, župnije itd. Bila je to prava reprezentanca slov. katoliškega predstavništva v Ameriki. Najprvo je g. predsednik Grdina v temeljitih besedah orisal velik pomen in važnost katoliškega shoda, ki je nujno potreben, da ga zasnujemo in priredimo med ameriškimi Slo-

vinci. Nato so vsi navzoči podali svoja mnenja o prireditvi shoda. Vsi so se strinjali v tem, da je katoliški shod potreben, da poživimo katoliško življenje med nami in da še bolj utrdimo med narodom naša načela katoliškega prepričanja. Zlasti vsi navzoči duhovniki so bili navdušeni za idejo katoliškega shoda.

Na zborovanju se je sestavil in izvolil tudi takojšnji eksekutivni odbor, ki bo vodil vso akcijo za vseslovenski katoliški shod. Ta odbor je sledeči: Č. g. J. J. Oman, vrhovni predsednik katoliškega shoda, g. Anton Grdina, aktivni predsednik, za podpredsednike so bili izvoljeni sledeči: č. g. Kazimir Cverčko, č. g. Josip Škur in č. g. Anzelm Murn. Določena je tudi podpredsednica, ki jo bodo ženske pa medseboj sporazumno imenovali. Glavni tajnik katoliškega shoda je č. g. Salezij Glavnik. Blagajnik g. Leo Mladich. Člani glavnega odbora so imenovani vsi slov. duhovniki v Ameriki in vsi uredniki slov. katol. časopisov. Razne odseke imenuje glavni odbor, ki bodo delovali po navodilih eksekutivnega odbora. Čas in vse drugo določi vrhovni odbor.

KITAJSKA IZKORIŠČA SOLNE DAVKE.

Kitajska narodna vlada je odklonila mednarodni sistem za pobiranje solnih davkov. — Tri države to protestirajo.

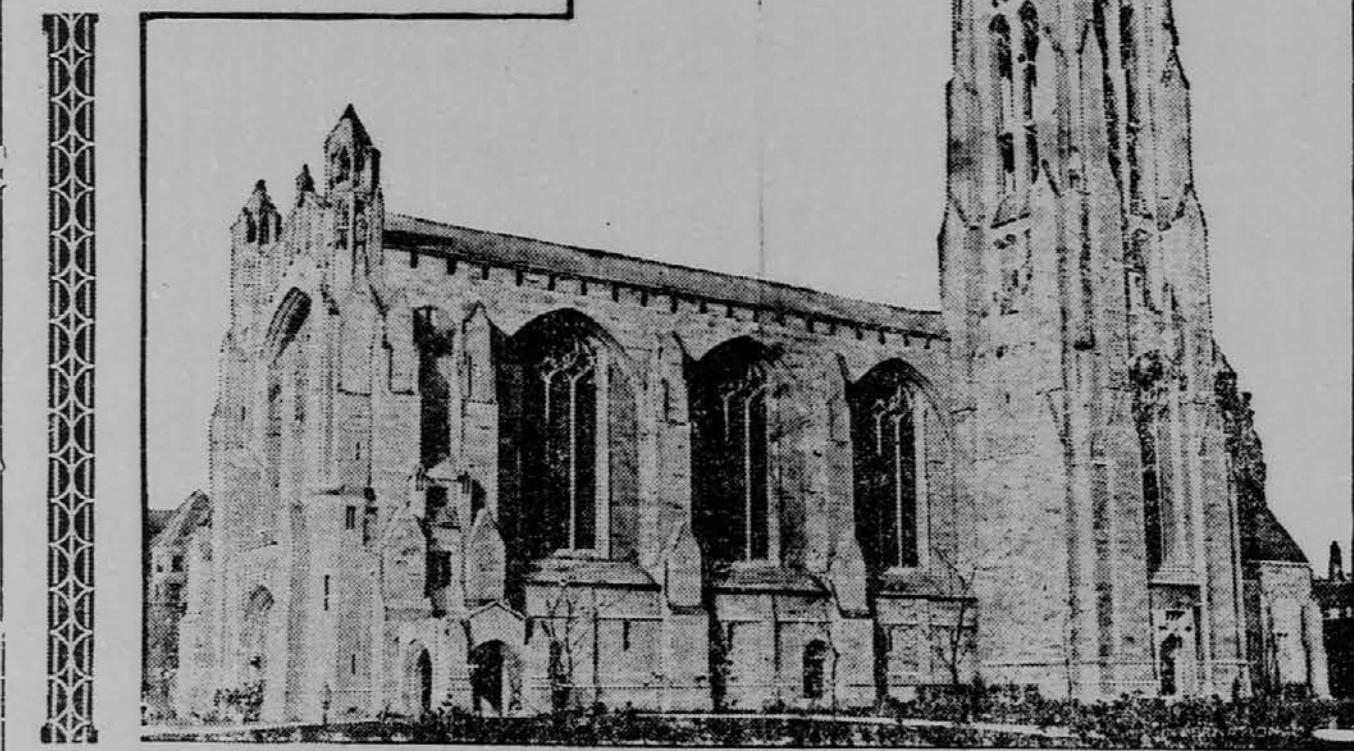
London, Anglija. — Nedavno je kitajski finančni minister sprejel mednarodno metodo, za pobiranje solnih davkov. Ko je minister to predložil narodni vladi, je pa ista to odklonila sprejeti in je davke po svoje nadalje pobirala. Ker so bili davki precej visoki, so prihajale razne pritožbe in stvar se je kmalu raznesla. Ko so druge države to zvedele, so se močno začudile, da narodna vlada ni sprejela nove navedbe, katere je bila že od ministra sprejeta. Združile so se tri države: Anglija, Japonska in Francoska, in so protestirale to postopanje kitajske narodne vlade.

Francoski in angleški ministri ter japonski "charge d'affaires", so proglasili, da naredba upeljana in proglaseh dne 16. novembra, se mora izpolnjevati, prav kakor je bila podpisana in proglašena.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

NAJZNAMENITEJŠE POSLOPJE GOTSKEGA SISTEMA V AMERIKI.

Slika kaže novo kapelo chicaške univerze, ki je bila nedavno posvečena in katero je John D. Rockefeller pustil zgraditi, kot darilo tej univerzi. Poslopje je zgrajeno po staro-gotskem sistemu in se smatra kot najlepše, te vrste poslopje v Ameriki.

POLITIČNI IZGNANCI V ITALIJI.

Moderni Crusoeji na lipskih otokih. — Fašisti izgnali že 2,000 političnih osumljencev. — Med njimi je tudi prijatelj italijanskega kralja.

Mesina, Sicilija. — Moderna fašistovska Italija je danes zašla prav nazaj v srednjeveško dobo. Skoro vsakomur je menda že znana zgodba o Robinzonu Crusoeju, ki je dolgo vrsto let živel osamljen na nekem otoku, kamor ga je zanesel vihar, ko se je razbila ladja, na kateri je bil zaposlen. Ravno tako, kakor je živel Crusoe, živijo osamljeni italijanski izgnanci, katere fašisti, radi osumljenja proti-fašizmu, pošiljajo na samotne lipske otoke.

Te otoke fašisti držijo pod tako strogim nadzorstvom, da izven jeknikov, ne more nihče priti na te otoke. Posebno še fašisti pazijo nato, da ne morejo priti v stik ali v bližino z otoki, nobeni časnikarski poročevalci.

Glavni ali največji otok od cele skupine, je otok, na katerem stoji malo mestce z 4 tisoč prebivalcev. Največ izgnancev se nahaja na tem otoku in iščejo zavetja po hišah v malem mestecu. Vsem izgnancem pa je dana popolna prostost, da lahko živijo na otoku kjer si že sami poželijo in delajo delo kakoršne se jim poljubi. Odvisni so popolnoma sami od sebe, da se živijo, kakor kdo more. Od fašistovske vlade dobiva vsaki izganec po 10 lir (52 centov) na dan, da si more kupiti potrebne stvari za življenje. Seveda, za ta denar pa se ne more veliko dobiti, ker otok je oddaljen od ostalega sveta in zato je tam tudi vse zelo drago.

Vse obrežje po teh otokih je močno zastraženo od miličnikov fašistov. Izgnanci se smejo približati le na gotovo daljavo obrežja. Ker pa vsi po hišah ne morejo dobiti zavetišča, si mnogi postavljajo foto-

KRIŽEM SVETA.

Philadelphia, Pa. — Pravi boj se je vnel te dni v Philadelphiji na "Ninth in Christian streets", ko ste se dve nasprotni stranki sprli in pričeli streljati eno na drugo. Frank Piccola je bil zadet od 11 krogel; odpeljali so ga v bolnišnico, toda težko da bi okrevaj.

San Francisco, Cal. — George C. Carson, izumitelj za izdelovanje bakra, je že dvakrat dobil tožbo, ki je tožil dve kompaniji, da so njemu ukradle iznajdbo, katero je on iznašel. Končno so se pa na sodnji uravnali, stari mož bo dobil okrog 7 milijonov dolarjev.

Cape Town, Afrika. — Prince Valeski se vedno potuje po Južni Afriki. On in njegovo spremstvo potuje največ v avtomobilih. Te dni so imeli veliko neprimliko na potovanju vsled slabega vremena. Na lovu pa so imeli srečo. Ustrelili so enega leva in dva bivolca.

Cincinnati, O. — Walter Moore, eden izmed treh zločincev, ki so minulo poletje oropali in pretepli škofa Hartzella, da je potem vsled poškodb umrl, je bil te dni aretiran na podlagi umora prve vrste.

Chicago, Ill. — Čuden slučaj smrti se je prigodil te dni pri zdravniku Dr. H. J. Woehick na 3943 W. 26 street. Mrs. C. Policka, stara 63 let, je imela srčno napako. Nekega dne se poda k omenjenemu zdravniku na preiskavo; ko pa dospe v zdravnikov urad, se je nenadoma zgrudila mrtva na tla.

re ali pa sami zgrade barake, v katerih potem prebivajo. To je pravo Robinzonovo življenje.

Nimajo pa fašisti nobenega respekta pred nobeno inteligenco, kar oni osumijo njim nasprotno, pošljejo na te otoke. Nedavno je bil tje poslan tudi neki general Capello, dobri prijatelj italijanskega kralja. Vseh izgnancev se danes nahaja že nad 2,000 na teh otokih.

POLJUB JO JE REŠIL SMRTI.

Madam Ada Bodart je bila obsojena na smrt radi vohunstva v svetovni vojni. — Ko je poljubila 12letno deklico, je nji v usta izpustila notico, ki jo je rešila smrti.

Pariz, Francija. — Med vojno se je vedno dogajalo, da so v zasedenem ozemlju civilni domačini izdajali ali pa še celo napadali sovražne čete. Mnogo špijonov je bilo z kratko sodbo, takoj na mestu ustreljenih ali pa obešenih. Mnogo takih slučajev je bilo tudi v Belgiji.

Mme. Ada Bodart je bila v Belgiji obdolžena, da je izdajala nemške vojake. Ko so jo Nemci ujeli, je bila ob enem z angleško muno, Edith Cavelli, obsojena na smrt. Skušala je, da bi se rešila in pobegnila na Holandsko. Ker se ji pa to ni moglo posrečiti, je bila že popolnoma obupana za rešitev in se je pripravljala na smrt.

Nekega dne so pa straže dovolile, da jo je v ječi smela obiskati njena 12 letna hčerka. Ker je obsojenka prosila, da bi še enkrat videla svojega otroka, je ta obisk pričakovala in je bila že naprej zato pripravljena. Na kosček papirja je napisala par besedi in si papir skrila v usta.

Ko hčerka pride do matere, je bilo tam vse polno stražnikov, da je bilo nemogoče napraviti neopaženo kretanje. Mati je hčerki tiho pošepetala na uho par besedi, ko se pa poljubila, mati iz svojih ust izpusti papirček v usta hčerki, katere je pa že vedela, kaj ji je storiti. Urno odide in odda papirček nekemu markizu, ki je imel vplivno besedo tudi pri Nemcih in je obsojeni ženi izprosil namesto smrti, le ječo.

Merida, Yucatan, Mehika. — Asron Saenz, bivši državni tajnik in guverner v Nu-evo Leon, je bil nominiran za predsedniškega kandidata pri socialistični stranki v Yucatan in Campeche.

Iz Jugoslavije.

VOLITVE V BOSNI SO POKAZALE, DA SE LJUDSTVO STRINJA Z VLADO. — POSLEDICE KRVAVEGA DRUŽINSKEGA PREPIRA. — NESREČA V SMARTNEM. — DRUGE RAZNE ZANIMIVE VESTI IZ DOMAČIH KRAJEV.

Volitve v Bosni.

Volitve, ki so se vršile te dni v Bosni, so jasno pokazale, da volivci Bosne dobro zasledujejo delovanje raznih strank. — Pri občinskih volitvah v Bosni kot v Hercegovini je zmagala vladna lista in dobila trikrat več mandatov, kakor lista kmečko-demokratske koalicije, ki je na kratko označena KDK.

Volitve v Bosni so najboljša lekcijska KDK. Ta lekcijska je hud tuš za prvake KDK. Zdjaj menda vidijo, da ljudstvo ne da ničesar več na prazne fraze Pribečevičevih pristašev. Ljudstvo v Bosni in Hercegovini zna dobro ločiti in soditi s svojim lastnim razumom. Dobro ve, da s samimi opozicijami in nasprotstvi se v Jugoslaviji ne bo nikdar nič doseglo. Treba pač sodelovanja in sporazuma ter medsebojnega umevanja, potem bo skupna stvar naroda dobila podlago za napredek.

Resnici na ljubo se prvaki KDK samo zato ljutijo, ker niso sami v vladi. Za čast in slavo jim je, ne pa za ljudsko blagobit. Pri teh prvakih igra glavno in odločilno vlogo osebnost. Če sami niso zraven, mislijo, da drugi tudi ne smejo biti. Taki ljudje so malega duha in zato nikamor ne morejo.

Krvav družinski prepir.

V Vodmatu 37 se je dne 2. novembra okrog 9. ure zvečer odigral v razburjenju in pod vplivom alkohola žalosten dogodek. Sin nekega mesarja in posestnika je prišel domov precej vinjen, razburjen in natknjen. Nekaj časa se je še zadrževal zunaj domače gostilne, nato pa je stopil v kuhinjo, kjer je naletel na svojo maečo in takoj načel prepir. Jele so padati ostre besede in sledili so očitki z obeh strani.

V divji jezi je fant planil na maečo ter jo z vso silo udaril s pestjo po glavi, da se je nesrečna žena zgrudila na tla, a še na tleh ležečo je pričel obdelovati s pestmi. Na njen krik je prihitel v kuhinjo oče, star 62 let, ki je pograbil sina za rame ter ga potegnil proč od svoje žene. Sin je tedaj pograbil na kuhinjski mizi velik nož ter se zagnal proti očetu. Sunil ga je dvakrat v zapestje ter mu prizadejal dve globoki rani. V silobranu je oče popadel kuhinjsko sekačo. Ko sta oba mahala drug proti drugemu, se je posrečilo očetu, da je sina nekajkrat odbil s prostoro roko. Ker pa fant vseeno ni odjenjal, je oče uporabil silo ter udaril sina večkrat s sekačo po glavi. Prizadejal mu je tri globoke rane vrh glave ter na obrazu.

Ves v krvi se je sin zgrudil na tla. V hiši je bilo seveda vse pokonec, nastalo je silovito vpitje ter je nekdo hitel obvestiti policijo. V gostilno se je takoj odpravil policijski nadzornik. Našel je ranjenega

fanta, ki pa tudi po usodnih udarcih ni nehal groziti do popolne onemoglosti. Nezvestnega so z vozom rešilne postaje prepeljali v splošno bolnico.

Prepir v družini je nastal zaradi težkih družinskih razmer, odnosno zaradi nesporazuma glede dedščine. Občutno poškodovanemu fantu so v bolnici izčistili rane ter izvršili potrebno operacijo. Njegovo stanje je precej kritično, vendar utegne fant okrevati. Zdravniške pomoči je moral iskati tudi močno obrezani oče. Krvavi dogodek je povzročil v vodmatskem okraju zelo mučno senzacijo.

Nesreča pri nakladanju hlo-dov.

Povčetoji iz Smartna so bili zadnje dni precej zaposleni s prevažanjem hlo-dov iz svojega gozda na litijski kolodvor. Svojim bratom je pomagala tudi sestra. Dne 2. nov. so zopet vsi pripeljali naložene vozove na kolodvor in jih razkladali.

Med delom pa se je sprožil neki hlo-d, ki je bil že na vagonu, ter je zdrčal po strmini navzdol. Delavci so zakričali od strahu in odskočili v stran. Povšetovo dekle pa je usodni trenutek popolnoma zmedel. Obstalo je kakor nemo in že jo je podrl težak hlo-d pod seboj. Vso prepadlo od strahu so prenesli k zdravniku, ki je ugotovil, da ima Povšetova levonogo v pisčali zlomljeno, zaradi pretresa pa ima tudi notranje poškodbe. Nesrečno deklco so odpeljali s prvim vlakom v ljubljansko bolnico. — Občutna nezgoda je vzbudila splošno sočutje za ugledno šmarsko družino.

Požar v Kamenici.

V nedeljo zvečer, 4. nov., je nastal požar v Kamenici. Gorelo je gospodarsko poslopje Simona Toška. Nevarnost je bila tem večja, ker je bilo vetrovno vreme. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Kamenice, Podbrežja, Studencev in Maribora, ki so požar v kratkem ugasili.

Babica obsojena na dve leti težke ječe.

Pred novomeškim senatom je bila obsojena babica Ivana Hacetova, vulgo Cilka iz Zudemberka, radi mazaštva na dve leti težke ječe.

Ali že imate "Družinski pratio" za l. 1929?

Dobi se v Knjigarni "Amer. Slovenec". Stane samo 25c. Pišite takoj po njo, ali pa jo kupite osebno od zastopnikov A. S. Pratika je zelo zanimiva, zato preskrbite si jo!

Smrtna kosa v Ljubljani.

Dne 3. nov. je umrl v Ljubljani prokurist Stavnbe družbe v pokoju g. Ivan Medica.

Katoliški shod odobren. - Slov. duhovniki za katol. tisk.

"AMERIKANSKEMU SLOVENCU" IZRAŽENA ZAUPNICA V IMENU SLOVENSKE DUHOVNIŠTVO. — SESTANEK ZA VSESLOVENSKE SHOD V AMERIKI. — SHOD ODOBREN IN SPREJELI SO SE VAŽNI ZAKLJUČKI ZA IZPELJAVO SHODA.

Chicago, Ill. — V torek večer se je vršila letna seja delničarjev tiskovne družbe Edinost. Seje se je udeležilo večje število slovenskih duhovnikov in vodilnih laikov. Poročilo o poslovanju podjetja, ki ga je podalo vodstvo je pokazalo, da to slovensko tiskovno podjetje stalno napreduje in pridobiva vedno večji ugled med narodom. Na podlagi poročila, ki so ga vsi navzoči z navdušenjem sprejeli je bila izrečena podjetoj in listu "Amer. Slovenca" po č. g. J. J. Oman, slov. župniku v Clevelandu zaupnica in zahvala v imenu vseh slovenskih duhovnikov. Č. g. Anzelm Murn, slov. župnik v Chicagi pa je list A. S. še izrečno zahvalil za sodelovanje pri pomožni akciji za bedne stavkarje premogarje.

Po končani seji tiskovne družbe Edinost, pa so vsi navzoči odšli na določen sestanek za vseslovenski katoliški shod, o katerem se je že razpravljalo v slovenski javnosti. Sestanek oz. zborovanje se je vršilo v cerkveni dvorani sv. Štefana.

Zborovanje za vseslovenski katoliški shod je otvoril č. g. Anzelm Murn, župnik v Chicagi, z molitvijo in nato s primernim nagovorom, nakar je izročil predsedstvo g. Antonu Grdini, gl. predsedniku K.S.K. J. Za zapisničarja na zborovanju pa je bil enoglasno imenovan John Jerich. Zborovanje so se udeležili: izmed duhovnikov: Rev. Anzelm Murn, župnik v Chicagi, Rev. J. J. Oman, župnik v Clevelandu, Rev. James Černe, župnik v Sheboygan, Rev. Kazimir Cverčko, župnik v Indianapolisu in duhovni vodja KSKJ., Rev. Salezij Glavnik, urednik Ave Maria, Rev. Josip Škur, župnik v Pittsburghu, Pa. in duhovni vodja družbe sv. Družine in Rev. Kerubin Begelj, pomožni župnik v Chicagi.

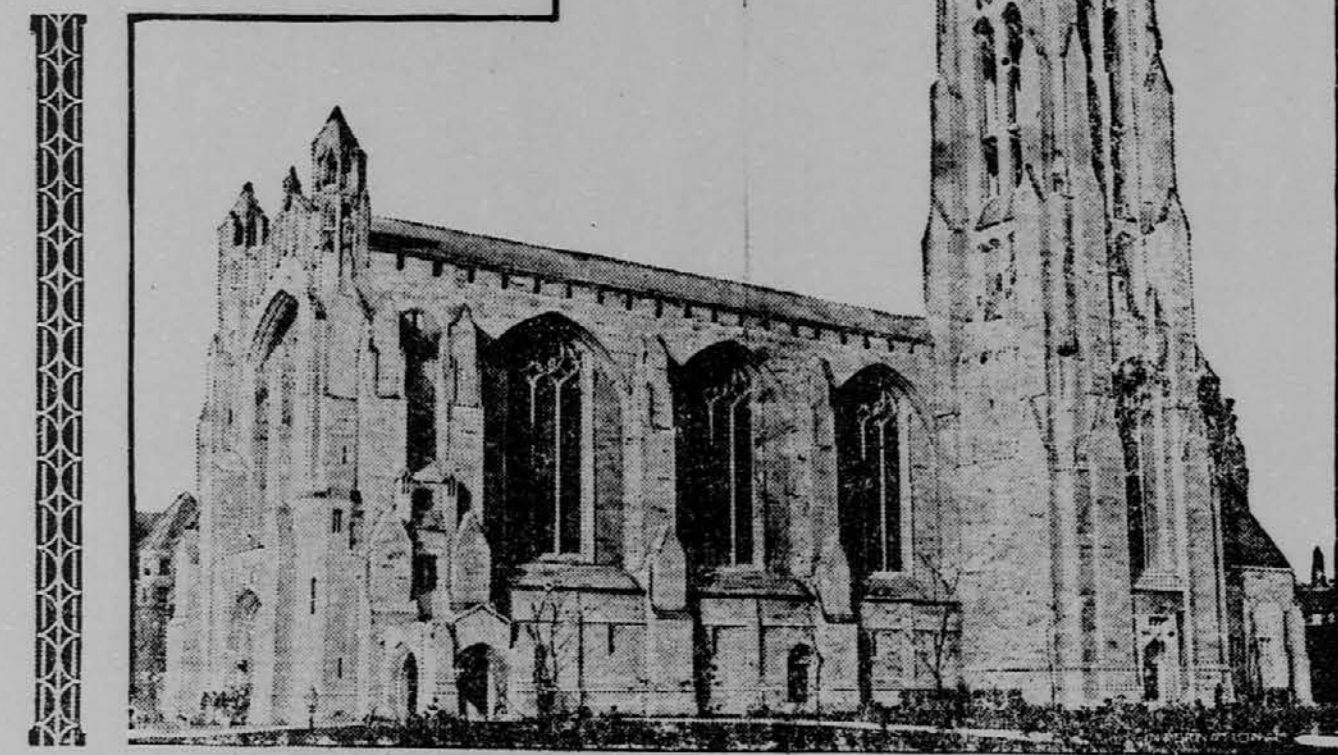
Izmed laikov so se udeležili: g. Anton Grdina, glavni predsednik KSKJ., g. Louis Zelezničar, nadzornik KSKJ., g. Martin Kremesec, starosta chicških Slovencev, g. Andrew Glavach, kot predstavnik prekmurskih Slovencev, g. Leo Mladich, g. John Jerich, g. John Kosmach, g. Frank Kozjek, g. John Gottlieb in še več drugih.

Ženske pa so bile zastopane po sledečih: g. Juliji Gottlieb, gl. tajnica Slov. ženske zveze, g. Mary Chernich, predsednica dr. Marija Pomagaj, št. 78, KSKJ. in gđ. Urški Zakrajšek, upravnici A. S. K. S. K. Jednota je bila zastopana od dveh gl. uradnikov in č. g. duhovnega vodja, sv. Družina pa od duhovnega vodja. Tudi vse ostalo zastopstvo je reprezentiralo vodilne sile, kot katoliške časopise, društva, župnije itd. Bila je to prava reprezentanca slov. katoliškega predstavnstva v Ameriki.

Najprvo je g. predsednik Grdina v temeljitih besedah orisal velik pomen in važnost katoliškega shoda, ki je nujno potreben, da ga zasnujemo in priredimo med ameriškimi Slo-

NAJZNAMENITEJŠE POSLOPJE GOTSKEGA SISTEMA V AMERIKI.

Slika kaže novo kapelo chicške univerze, ki je bila nedavno posvečena in katero je John D. Rockefeller pustil zgraditi, kot darilo tej univerzi. Poslopje je zgrajeno po staro-gotskem sistemu in se smatra kot najlepše, te vrste poslopje v Ameriki.

POLITIČNI IZGNANCI V ITALIJI.

Moderni Crusoeerji na lipskih otokih. — Fašisti izgnali že 2,000 političnih osumljenec. — Med njimi je tudi prijatelj italijanskega kralja.

Mesina, Sicilija. — Moderna fašistovska Italija je danes zašla prav nazaj v srednjeveško dobo. Skoro vsakomur je menda že znana zgodba o Robinzonu Crusoeerju, ki je dolgo vrsto let živel osamljen na nekem otoku, kamor ga je zanesel vihar, ko se je razbila ladja, na kateri je bil zaposlen. Ravno tako, kakor je živel Crusoe. Živijo osamljeni italijanski izgnanci, katere fašisti, radi osumljenja proti-fašizmu, pošiljajo na samotne lipske otoke.

Te otoke fašisti držijo pod tako strogim nadzorstvom, da izven jetnikov, ne more nihče priti na te otoke. Posebno še fašisti pazijo nato, da ne morejo priti v stik ali v bližino z otoki, nobeni časnikarski poročevalci.

Glavni ali največji otok od cele skupine, je otok, na katerem stoji malo mestce z 4 tisoč prebivalcev. Največ izgnancev se nahaja na tem otoku in iščejo zavetja po hišah v malem mestecu. Vsem izgnancem pa je dana popolna prostost, da lahko živijo na otoku kjer si že sami poželijo in delajo delo kakoršno se jim poljubi. Odvisni so popolnoma sami od sebe, da se živijo, kakor kdo more. Od fašistovske vlade dobiva vsaki izgnanec po 10 lir (52 centov) na dan, da si more kupiti potrebne stvari za življenje. Seveda, za ta denar pa se ne more veliko dobiti, ker otok je oddaljen od ostalega sveta in zato je tam tudi vse zelo drago.

Vse obrežje po teh otokih je močno zastraženo od milicnikov fašistov. Izgnanci se smejo približati le na gotovo daljavo obrežja. Ker pa vsi po hišah ne morejo dobiti zavetišča, si mnogi postavljajo šoto-

KRIŽEM SVETA.

Philadelphia, Pa. — Pravi boj se je vnel te dni v Philadelphiji na "Ninth in Christian streets", ko ste se dve nasprotni stranki sprli in pričeli streljati eno na drugo. Frank Piccola je bil zadet od 11 krogel; odpeljali so ga v bolnišnico, toda težko da bi okrevail.

San Francisco, Cal. — George C. Carson, izumitelj za izdelovanje bakra, je že dvakrat dobil tožbo, ko je tožil dve kompaniji, da so njemu ukradle iznajdbo, katero je on iznašel. Končno so se pa na sodnijski uravnali, stari mož bo dobil okrog 7 milijonov dolarjev.

Cape Town, Afrika. — Prince Valeski še vedno potuje po Južni Afriki. On in njegovo spremstvo potuje največ v avtomobilih. Te dni so imeli veliko nepriliko na potovanju vsled slabega vremena. Na lov pa so imeli srečo. Ustrelili so enega leva in dva bivola.

Cincinnati, O. — Walter Moore, eden izmed treh zločincev, ki so minulo poletje orobali in pretepli škofa Hartzella, da je potem vsled poškodb umrl, je bil te dni aretiran na podlagi umora prve vrste.

Chicago, Ill. — Čuden slučaj smrti se je prigodil te dni pri zdravniku Dr. H. J. Woehlick na 3943 W. 26 street. Mrs. C. Policka, stara 63 let, je imela srčno napako. Nekega dne se poda k omenjenemu zdravniku na preiskavo; ko pa dospje v zdravnikov urad, se je nenadoma zgrudila mrtva na tla.

re ali pa sami zgrade barake, v katerih potem prebivajo. To je pravo Robinzonovo življenje.

Nimajo pa fašisti nobenega respekta pred nobeno inteligenco, kar oni osumijo njim nasprotno, pošljejo na te otoke. Nedavno je bil tje poslan tudi neki general Capello, do bri prijatelj italijanskega kralja. Vseh izgnancev se danes nahaja že nad 2,000 na teh otokih.

POLJUB JO JE REŠIL SMRTI.

Madam Ada Bodart je bila obsojena na smrt radi vohunstva v svetovni vojni. — Ko je poljubila 12letno deklico, je nji v usta izpustila notico, ki jo je rešila smrti.

Pariz, Francija. — Med vojno se je vedno dogajalo, da so v zasedenem ozerlju civilni domačini izdajali ali pa še celo napadali sovražne čete. Mnogo špijonov je bilo z kratko sodbo, takoj na mestu ustreljenih ali pa obešenih. Mnogo takih slučajev je bilo tudi v Belgiji.

Mme. Ada Bodart je bila v Belgiji obdolžena, da je izdajala nemške vojake. Ko so jo Nemci ujeli, je bila ob enem z angleško muno, Edith Cavell, obsojena na smrt. Skušala je, da bi se rešila in pobegnila na Holandsko. Ker se ji pa to ni moglo posrečiti, je bila že popolnoma obupana za rešitev in se je pripravljala na smrt.

Nekega dne so pa straže dovolile, da jo je v ječi smela obiskati njena 12 letna hčerka. Ker je obsojenka prosila, da bi še enkrat videla svojega otroka, je ta obisk pričakovala in je bila že naprej zato pripravljena. Na kosček papirja je napisala par besedi in si papir skрила v usta.

Ko hčerka pride do matere, je bilo tam vse polno stražnikov, da je bilo nemogoče napraviti neopaženo kretnjo. Mati je hčerki tiho pošepetala na uho par besedi, ko se pa poljubiti, mati iz svojih ust izpusti papirček v usta hčerki, katera je pa že vedela, kaj ji je storiti. Urno odide in odda papirček nekemu markizu, ki je imel vplivno besedo tudi pri Nemcih in je obsojeni ženi izprosil namesto smrti, le ječo.

Merida, Yucatan, Mehika. — Asron Saenz, bivši državni tajnik in guverner v Nu-evo Leon, je bil nominiran za predsedniškega kandidata pri socialistični stranki v Yucatan in Campeche.

Iz Jugoslavije.

VOLITVE V BOSNI SO POKAZALE, DA SE LJUDSTVO STRINJA Z VLADO. — POSLEDICE KRVAVEGA DRUŽINSKEGA PREPIRA. — NESREČA V ŠMARTNEM. — DRUGE RAZNE ZANIMIVE VESTI IZ DOMAČIH KRAJEV.

Volitve v Bosni.

Volitve, ki so se vršile te dni v Bosni, so jasno pokazale, da volivci Bosne dobro zasledujejo delovanje raznih strank. — Pri občinskih volitvah v Bosni kot v Hercegovini je zmagala vladna lista in dobila trikrat več mandatov, kakor lista kmečko-demokratske koalicije, ki je na kratko označena KDK.

Volitve v Bosni so najboljša lekcija KDK. Ta lekcija je huda tuš za prvake KDK. Zdaj menda vidijo, da ljudstvo ne da ničesar več na prazne fraze Pribečevičevih pristašev. Ljudstvo v Bosni in Hercegovini zna dobro ločiti in soditi s svojim lastnim razumom. Dobro ve, da s samimi opozicijami in nasprotstvi se v Jugoslaviji ne bo nikdar nič doseglo. Treba pač sodelovanja in sporazuma ter medsebojnega umevanja, potem bo skupna stvar naroda dobila podlago za napredek.

Resnici na ljubo se prvaki KDK samo zato ljutijo, ker niso sami v vladi. Za čast in slavo jim je, ne pa za ljudsko blagobit. Pri teh prvakah igra glavno in odločilno vlogo osebnost. Če sami niso zraven, mislijo, da drugi tudi ne smejo biti. Taki ljudje so malega duha in zato nikamor ne morejo.

Krvav družinski prepri.

V Vodmatu 37 se je dne 2. novembra okrog 9. ure zvečer odigral v razburjenju in pod vplivom alkohola žalosten dogodek. Sin nekega mesarja in posestnika je prišel domov precej vinjen, razburjen in naktaknen. Nekaj časa se je še zadrževal zunaj domače gostilne, nato pa je stopil v kuhinjo, kjer je naletel na svojo maečo in takoj načel prepri. Ješe so padati ostre besede in sledili so očitki z obeh strani.

V divji jezi je fant planil na maečo ter jo z vso silo udaril s pestjo po glavi, da se je nesrečna žena zgrudila na tla, a še na tleh ležečo je pričel obdelovati s pestmi. Na njen krik je prihitel v kuhinjo oče, star 62 let, ki je pograbil sina za rame ter ga potegnil proč od svoje žene. Sin je tedaj pograbil na kuhinjski mizi velik nož ter se zagnal proti očetu. Sunil ga je dvakrat v zapestje ter mu prizadejal dve globoki rani. V silobranu je oče popadel kuhinjsko sekačo. Ko sta oba mahal drug proti drugemu, se je posrečilo očetu, da je sina nekajkrat odbil s prostoro. Ker pa fant vseeno ni odjenjal, je oče uporabil silo ter udaril sina večkrat s sekačo po glavi. Prizadejal mu je tri globoke rane vrh glave ter na obrazu.

Ves v krvi se je sin zgrudil na tla. V hiši je bilo reveda vse pokonci, nastalo je silovito vpitje ter je nekdo hitel obvestiti policijo. V gostilno se je takoj odpravil policijski nadzornik. Našel je ranjenega

fanta, ki pa tudi po usodnih udarcih ni nehal groziti do popolne onemoglosti. Nezvestnega so z vozom rešilne postaje prepeljali v splošno bolnico.

Prepir v družini je nastal zaradi težkih družinskih razmer, odnosno zaradi nesporazuma glede dedščine. Občutno poskodovanemu fantu so v bolnici izčistili rane ter izvršili potrebno operacijo. Njegovo stanje je precej kritično, vendar utegne fant okrevati. Zdravniške pomoči je moral iskati tudi močno obreznati oče. Krvavi dogodek je povzročil v vodmatskem okraju zelo mučno senzacijo.

Nesreča pri nakladanju hlo-dov.

Povčetoji iz Šmartna so bili zadnje dni precej zaposleni s prevažanjem hlo-dov iz svojega gozda na litijski kolodvor. Svojim bratom je pomagala tudi sestra. Dne 2. nov. so zopet vsi pripeljali naložene vozove na kolodvor in jih razkladali.

Med delom pa se je sprožil neki hlo-d, ki je bil že na vagonu, ter je zdrčal po strmini navzdol. Delavci so zakričali od strahu in odskočili v stran. Povšetova dekle pa je usodni trenutek popolnoma zmedel. Obstalo je kakor nemo in že jo je podrl težak hlo-d pod seboj.

Vso prepadlo od strahu so prenesli k zdravniku, ki je ugotovil, da ima Povšetova levogo v piščali zlomljeno, zaradi pretresa pa ima tudi notranje poškodbe. Nesrečno deklico so odpeljali s prvim vlakom v ljubljansko bolnico. — Občutna nezgoda je vzbudila splošno sočutje z ugledno šmarsko družino.

Požar v Kamenici.

V nedeljo zvečer, 4. nov., je nastal požar v Kamenici. Gorelo je gospodarsko poslopje Simona Toška. Nevarnost je bila tem večja, ker je bilo vetrovno vreme. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Kamenice, Podbrežja, Studencev in Maribora, ki so požar v kratkem ugasili.

Babica obsojena na dve leti težke ječe.

Pred novomeškim senatom je bila obsojena babica Ivana Hacetova, vulgo Cilka iz Zuzemberka, radi mazaštva na dve leti težke ječe.

Ali že imate "Družinsko pratio" za l. 1929?

Dobi se v Knjigarni "Amer. Slovenec". Stane samo 25c. Pišite takoj po njo, ali pa jo kupite osebno od zastopnikov A. S. Pratik je zelo zanimiva, zato preskrbite si jo!

Smrtna kosa v Ljubljani.

Dne 3. nov. je umrl v Ljubljani prokurist Stavbne družbe v pokoju g. Ivan Medica.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Ameri-kanski Slovenec!"

Srebrni jubilej slov. župnije v Waukegan, Ill.

SREBRNA CERKVICICA.

Tisočkrat pozdravljen bodi,
Božji hram, iz dna srca;
Vsaka pot naj k Tebi vodi,
Ti srebrna cerkvice!

Kam naj pojde, če ne k Tebi,
To popotnik vsaki zna;
Vse prijazno vabiš k sebi,
Ti srebrna cerkvice!

Za bridkosti nam zadane,
Ki jih vsakdo še ima;
Saj le celiš srčne rane,
Ti srebrna cerkvice!

Ko v nadlogi milo prosim,
Kdo pomoči meni da;
Svoje križe da še nosim?
Ti srebrna cerkvice!

F. Rožnik.

Chicago, Ill.

Že večkrat sem si želel, da bi se ob priliki podal v Waukegan in tam ogledal slovensko naselbino, ali tako zvano ameriško "Vrhniko". Minuli teden mi je pa kar naenkrat prišla na uho novica, da bo dne 18. novembra v Waukeganu nekaj velikega, to je dan, ko slovenska župnija Matere Božje obhaja svoj srebrni jubilej ali petindvajsetletnico svojega obstanka. To me je podžgalo, da sem se odločil porabiti to priliko in sem se podal na pot.

Vožnja iz Chicago v Waukegan ali North Chicago je zelo prijetna. Električna ekspresna železnica vozi prav mirno a zelo hitro (okrog 60 milj na uro). Skozi mesto Chicago ta železnica vozi nad zemljo; ko pa privozi iz mesta, so tračnice polagoma izpeljane na zemljo in tam se seže prične prava hitra vožnja.

Okrog 11. ure dopoldne dospemo s par prijatelji v mestec Waukegan, ki stoji ob zahodnem obrežju "Lake Michigan" in ima zelo prijazno lego. Takoj jo krenemo navzgor, proti cerkvi slovenske župnije Matere Božje na 10. cesti. Na cesti pred solo in cerkvo je bilo zbranega že polno ljudstva, slovenska godba pod vodstvom g. Mačeka; kar pa je potem celi sprevod najbolj dičil, je bila častna straža Vitezov društva sv. Jurija v krasnih uniformah.

Nedolgo potem pride iz šolske dvorane zbrani sprevod, cela vrsta streljnikov, okrog 10 duhovnikov in na čelu preč. g. B. J. Sheil, pomožni škof iz Chicago. Sprevod je potem spremljalo še več društev z zastavami; častna straža pa je v "špalirju" in z dvignjenimi sabljami spremljala gg. duhovnike. Tako je celi sprevod odkorakal v cerkev, katera je bila lepo okrašana odzunaj, a se lepše odnotraj s srebrnimi preprogami.

Prečastiti g. pom. škof Sheil je službo božjo otvoril s pozdravnim govorom in župljanom ter njihovim č. g. župniku Ažbetu častil za krasni napredek te župnije. Seveda, govoril je v angleškem jeziku.

Po blagoslovu se je pričela pontifikalna sv. maša, katero je daroval prečastiti g. Father Snoj iz Lemonta. Ob tej priliki se tudi mora dati vse priznanje cerkvenemu pevskeemu zboru, ki je pod vodstvom pravega mojstra, organista Mr. Pirca, tako krasno zapel latinsko sv. mašo. Pravo in lepo petje v cerkvi šele povzdigne do viška slovensko službo božjo. Cerkev je bila do malega natlačena.

Nikakor pa tudi ne smemo pozabiti č. g. Father Miklavčiča, ki je z velikim navdušenjem govoril v slovenskem jeziku. Častital je v prvi vrsti duhovnikom, ustanoviteljem slovenske župnije v Waukeganu, da so po petindvajsetih letih dosegli toliko uspeha, da je dozorelo seme, katero so s potom svojega obraza položili v rodovitno zemljo in je obrodilo obilen sad. Ravno tako je častital tudi navzočim vernikom, da so ostali vztrajni od začetka in so tako dosegli svoj cilj. Besede govornikove so vsem zbranim vernikom segale do dna srca.

Po končani službi božji pa je celi slavnostni sprevod odkorakal v šolsko dvorano, kjer se je otvoril banket in skupna pojedina. Vse omizje je bilo zasedeno, in se računa, da je bilo na banketu okrog 450 oseb.

Postrežba je bila vse hvale vredna. Polne mize, vsega v izobilju, poleg tega pa je bilo toliko kuharic in strežnic, da so vsakemu gostu posebej postregle in ga vprašale, kaj si požel.

Marsikdo se je čutil tako izborni postrežbi in si mislil, kdo je mogel biti glavni nadzornik kuhinje, da se je vse tako lepo v redu vršilo. Zdi se pa, da je tudi to nadzorstvo moralo biti poverjeno č. g. župniku Ažbetu, ker se je pogosto sukal po kuhinji in prav pomenljivo s prstom namigaval.

Ko so se vsi gostje lepo pogostili, je č. g. Father Ažbe, kot domači župnik te župnije in glavni vodja celega banketa, otvoril program, nakar so nastopili razni govorniki.

Prvi govornik, ki je nastopil, je bil Mr. Nick Kellar, zastopnik župana iz Waukegana. Župan sam se radi slabega zdravja ni udeležil te slavnosti. Potem pa je nastopil Mr. Atkinson, župan mesta North Chicago. Za njim je govorilo še več angleških govornikov in vsi so z iskrenimi besedami čestitali k proslavi srebrnega jubileja župljanom in navzočim duhovnikom za uspeh in krasni napredek njihove župnije.

Navzoč je bil tudi glavni tajnik KSKJ, Mr. Zalar iz Joliet in še nekaj zastopnikov te jednote ter so vsi istotako izrekli prisrčne čestitke.

Med odmori so na nastopili na odru razni umetniki z godbo in cerkveni pevski zbor je zapel par krasnih pesmic. Velik aplavz je dobil Mr. Zorc, ki je na harmoniko zaigral pravo umetniško godbo. Nastopil je tudi Ukalele kvartet, ko so stiri deklice igrale na tamburico in obenem tudi pele. Te so morale neprestano ponavljati, tako se je to občinstvu dopadlo.

Glavni simbol celega banketa pa je bil prečastiti g. Father Plevnik iz Joliet, ki je bil prvi ustanovnik te župnije in on ima torej tudi največ zaslug, da se je župnija razvila in tako lepo napredovala. V priznanje za njegove zasluge so mu župljani darovali krasni šopek cvetlic in so mu s tem napravili veliko veselje. On se je pa zahvalil s tako prisrčnimi besedami, da so vsem navzočim segale v srce.

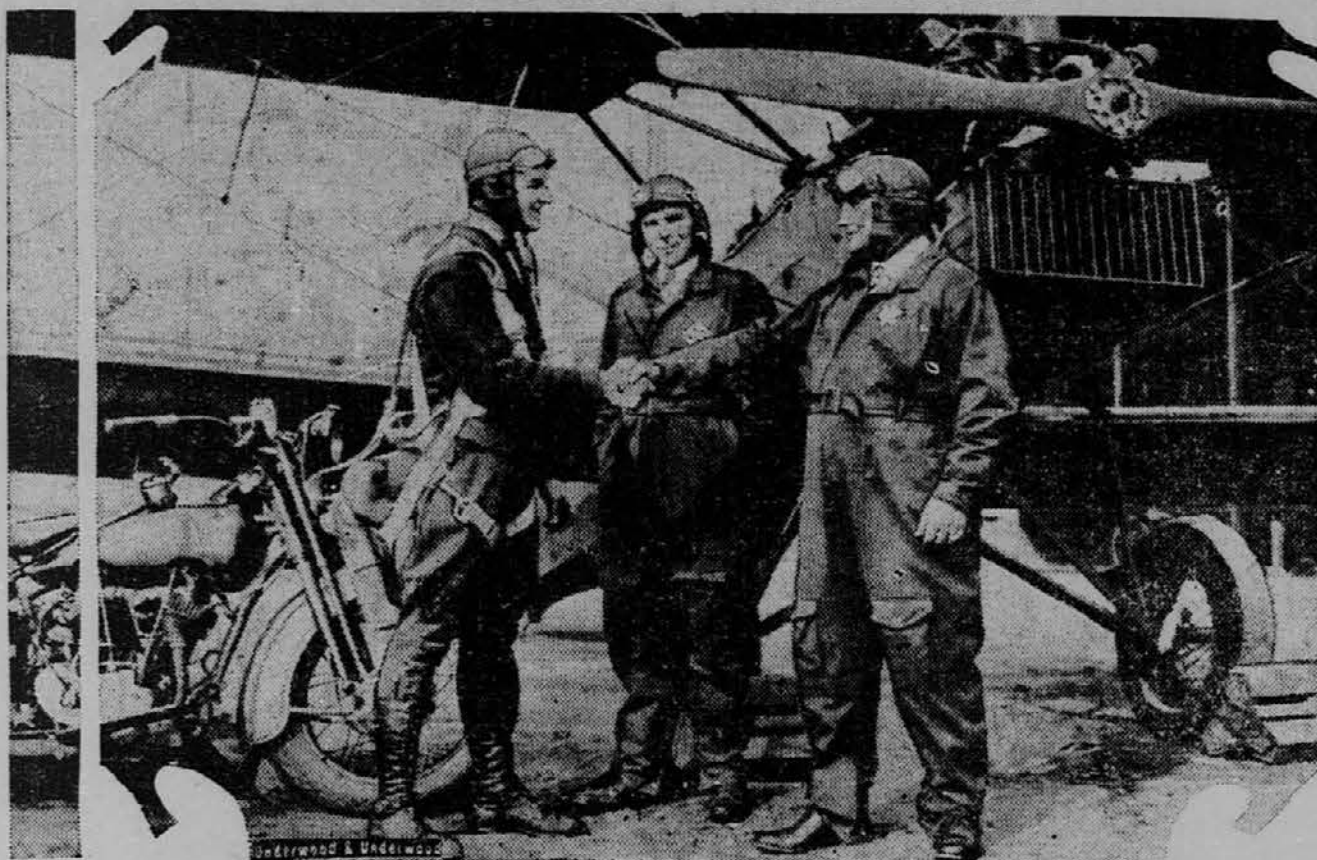
Navzoč je bil tudi državni pravdnik iz Cook County, Mr. A. V. Smith in več angleških duhovnikov, ki so vsi izrazili veselje in čestitke slovenski naselbini v Waukeganu, da tako krasno napreduje.

Zvečer, ko so se gostje začeli razhajati, so pa v dvorani prav hitro pospravili stole in mize, nakar je godba pričela svirati za ples, mladina pa je življala židane čase ter si prav pridno brusila pete.

Kar se tiče sedanjih razmer slovenske naselbine v Waukeganu, se mora reči, da č. g. župniku Ažbetu gredo velike zasluge glede umnega gospodarstva. On je dosegel svoj rekord, da je z združenimi močmi zgradil veliko šolsko slopje z dvorano, katera se smatra za največjo katoliško dvorano vseh slovenskih naselbin širom Amerike.

Ker je ta naselbina tako napredna, gotovo se ni dovrši-

PREGANJALCI BANDITOV V DRŽAVI OREGON.

Slika predstavlja združene policijske moči z motornimi kolesi in aeroplanom, ki skupno zasledujejo in preganjajo bandite v državi Oregon. Ko aeroplan zločince zasleduje, daje znamenja policistom na motornih kolesih, v katero stran banditi bežijo.

To in ono iz širokega sveta.

EKSPEDICIJA NA "STREHO SVETA".

Nedavno se je vrnila v Mosko ekspedicija srednjeazijske univerze in podala poročilo o uspehih svojega večmesečnega naučnega potovanja po pamiškem višavju. Pamir pomeni po naše "Streha sveta". Učenjaška odprava je imela predvsem namen preiskati tako zvano "belo liso" v višavju, ki je dalo ime vsemu orjaškemu gorovju. To nepreiskano ozemlje meri preko 2500 kvadratnih kilometrov. Sovjetski smeli potniki so odkrili 30 novih orjaških ledenikov, ki se razprostirajo preko 500 kv. kilometrov. Največji ledenik sveta, Fedčenkov ledenik, ki je bil znan le za kakih 15 km, je sedaj preiskan v vsej svoji dolžini 70 km. Fedčenkov ledenik je znatno večji nego ledenik v gorovju Karakorum, ki je doslej veljal za največjega. Odprava je izmerila in ugotovila kakih 50 vršacev z višino med 5000 in 7000 m. Vsi ti velikani so višji nego Elbrus. Pri tej priliki so odkrili tudi pet doslej neznanih gorskih prelazov, vodičehi iz Pamirja v Darvaz; nadalje so izvršili zanimiva opazovanja solnčnega izžarevanja, ki je ob jezuru Krakul (Črno jezero) močnejše nego kjerkoli drugje na svetu. Ugotovili so tudi, koliko prahu vsebuje zrak v teh krajih. Velepomembno je odkritje velikih nahodišč solitra in neke rumene rudnine, doslej neznane, ki vsebuje najbrž uran in radij. S to ekspedicijo se je vrnila tudi druga, ki je preiskovala golšo v dolinah Pamirja. Njeno poročilo pravi, da nikjer na svetu ni golšavost tako razširjena kakor v teh dolinah.

POSVELIL JIM JE.
Pred poročnim sodiščem v Arrasu na Francoskem se je oni dan vršila razprava zaradi zločina proti pravosti. Ženstvo je dvorano napolnilo do zadnjega kotička. Po otvoritvi razprave je predsednik pozval ženstvo, naj se odstrani iz sodne dvorane, ker pridejo v razpravo stvari, ki niso za ušesa poštenih žena. Dvignila se ni niti ena ženska, da bi odšla. Čez nekaj minut pozove predsednik slugo in pokaže na poslušalko: "Poštene žene so odšle, ostale vrzite venkaj!"

POSVELIL JIM JE.

Pred poročnim sodiščem v Arrasu na Francoskem se je oni dan vršila razprava zaradi zločina proti pravosti. Ženstvo je dvorano napolnilo do zadnjega kotička. Po otvoritvi razprave je predsednik pozval ženstvo, naj se odstrani iz sodne dvorane, ker pridejo v razpravo stvari, ki niso za ušesa poštenih žena. Dvignila se ni niti ena ženska, da bi odšla. Čez nekaj minut pozove predsednik slugo in pokaže na poslušalko: "Poštene žene so odšle, ostale vrzite venkaj!"

POPLOVA USTAVILA PROMET NA SVETOGOTTHARDSKI PROGI.

V švicarskem kantonu Tessinu so povzročili silni nalivi, da je reka Tessin in več njenih

la vsega, kar si želi, toda se bo tudi še v prihodnje dalje razvijala in cvetela kot pomladanski cvet na rožnem polju.

Ob sklepu naj še omenim, da sem se ob tej priliki v Waukeganu sešel s svojimi rojaki, katerih nisem videl že dolgo let. Moji ožji znanci so: Družina Marinčič (Lavretovi) iz Horjula; te sem zvečer tudi še na njihovem domu obiskal. Z družino John Lešnjak (Mr. Gostišev iz Podolnice, Mrs. pa Koglarjeva Franca iz Horjula) sem se pa sešel na banketu v dvorani. Vsakdo je vesel, ako po dolgih letih še enkrat najde svoje rojake v tujini; zato še enkrat kličem vsem skupaj: Pozdravljeni! F. Rožnik.

dotokov izstopilo iz strug in preplavilo svetogotthardsko progo v bližini mesta Castioni. Promet na tem delu mednarodne proge je bil za nekoliko dni ustavljen. Ustavljen je bil tudi na progi lokalne železnice iz Bellinzona do Mesocca. Več vasi je pod vodo. Delavstvo in vojaštvo se trudi, do prsi v vodi, da odpre primeren odtok. Nevarnost je bila tem večja, ker nosi voda velikanske množine skal in grušč izpod zloglasnega "potujočega hriba" Arbina s seboj.

ECKENERJEVI NAČRTI ZA BLIŽNJI ČAS.

Hearstov poročevalec, ki se je udeležil Zeppelinovega leta v Ameriko in nazaj, poroča, da hoče dr. Eckener že v bližnjih tednih poleteti ponovno v Ameriko. Spomladi drugega leta se napoti nato okoli sveta preko Tokija, San Diega in Lakehursta. Jeseni 1929 poleti v Buenos Aires. Poleta okoli sveta se bo udeležila tudi Lady Drummond-Hay, ki se je udeležila kot poročevalka poleta v Ameriko.

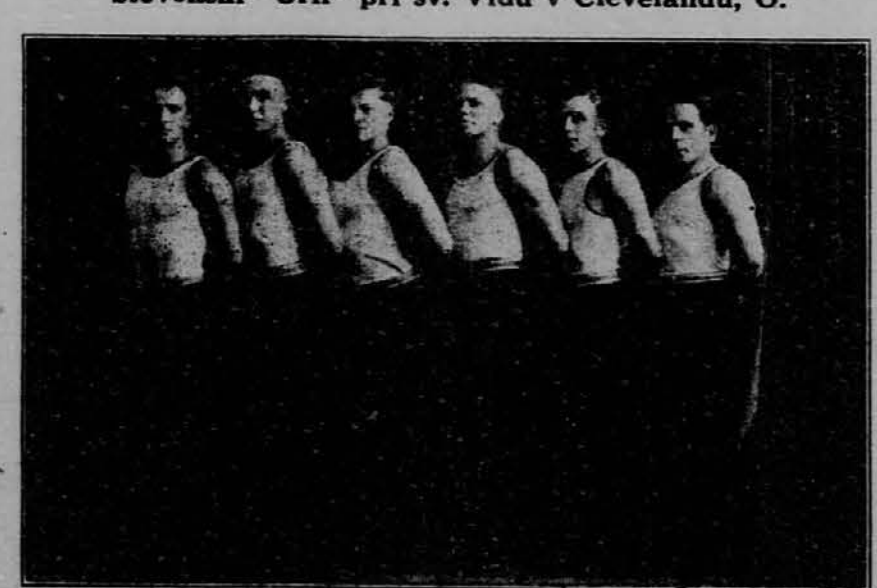
POSVELIL JIM JE.

Pred poročnim sodiščem v Arrasu na Francoskem se je oni dan vršila razprava zaradi zločina proti pravosti. Ženstvo je dvorano napolnilo do zadnjega kotička. Po otvoritvi razprave je predsednik pozval ženstvo, naj se odstrani iz sodne dvorane, ker pridejo v razpravo stvari, ki niso za ušesa poštenih žena. Dvignila se ni niti ena ženska, da bi odšla. Čez nekaj minut pozove predsednik slugo in pokaže na poslušalko: "Poštene žene so odšle, ostale vrzite venkaj!"

PONESREČEN POLET OKOLI SVETA.

Nemški prekooceanski letalec baron Hünefeld, ki se je bil odpravil, da poleti okoli sveta,

Slovenski "Orli" pri sv. Vidu v Clevelandu, O.

Vzorna vrsta na orodja, ki je nastopila pri javni telovadbi dne 2. sept. 1928. — Imena od leve proti desni: John Končan, načelnik; John Nosan, Frank Zakrajšek, John Sušnik, Joe Poničkar, Andrej Mele.

Pouk o tem in onem.

POGLAVJE O DAVKIH.

Davek je prisiljen prispevek, ki se iztira od oseb, lastnin ali dohodkov za pokritje vladnih stroškov. V vseh ustavnih deželah je pravica obdačevanja pridržana zakonodajnim zborom. V Združenih državah imamo dvoje suverenih izvorov, ki nalagata davke: Kongres za federalno vlado in državna legislatura za državo. Federalna konstitucija daje kongresu neomejeno pravico obdačevanja, istočasno pa pridruže državam pravico, da smejo nalagati svoje posebne davke na svoj način.

Federalni davki.

Vsako leto zvezni finančni minister (Secretary of the Treasury) predloži kongresu proračun, v katerem se ceni, koliko bodo znašali stroški federalne vlade v prihodnjem letu. Te cenitve pripravljajo načelniki posameznih oddelkov in vsak department navaja, koliko po njegovem mnenju bo moral potrositi tekom prihodnjega fiskalnega leta. Kongres lahko sprejme te cenitve ali jih spremeni ali jih deloma odbije. Niti en dolar pa se ne sme potrositi brez predhodnega dovoljenja kongresa. Ko je kongres odobril proračune in jih je predsednik podpisal, ti postanejo zakon. Vsi zakonski predlogi o davkih pa morajo izvirati iz poslanske zbornice (House of Representatives) in njen finančni odsek (House Committee of Ways and Means) ima izključno kontrolo nad takimi predlogi.

Federalna vlada si priskrbuje večji del svojega prihoda potomi carin na uvoze in potomi dohodninskih davkov od oseb in družb. Neposredni davki pa so pristojbine na nekatere predmete, kot na alkohol, tobak, igralne karte itd. Ti davki se plačujejo potomi kolkov (revenue stamps), ki se kupujejo od davčne oblasti in nalepljajo na dotične obdačljive predmete. Ako si ogledate paket cigaret ali skatljjo cigar, videli boste kolek, ki se strga, ko se odpre paket.

S temi raznimi vrstami obdačevanja pokriva federalna vlada svoj budžet ali proračun, ki je za l. 1928 znašal preko \$4.000.000.000. Izdatki za l. 1929 znašajo nekih \$4.259.000.000.

Državni in mestni davki.

Glavni stroški državne uprave so za vzdrževanje drž. zakonodaje, eksekutivne uprave in pravosodja, za državno solstvo, dobrodelne in kaznilne zavode, za državne gradnje in državna poslopja.

Vsak okraj (county) v državi prispeva svoj delež k vzdrževanju državne uprave. Vsak county ima svoje posebne upravitelje, sodišča itd. in stroške za iste pokriva deloma z davki in deloma z globami, naloženimi od sodišč.

Mesta in občine imajo težke izdatke za sole in knjižnice, podpiranje revežev, gradnjo in vzdrževanje cest in mostov in za vse to treba davkov, da se stroški poravnajo.

Državni in občinski davki so navadno posredne vrste. Tri četrtine prihoda državne uprave izvirajo iz splošnih lastninskih davkov. To so zemljiški davki in deloma z globami, naloženimi od sodišč.

Primerjanje davkov.

Predno se iztira splošni lastninski davek, treba izvesti cenitev ali asesment vse lastnine v občini, tako da more vsakdo biti obdačen v razmerju svoje posesti. Vsaka podeželjska občina navadno izvoli občinskega asesorja in vsak davkoplačevalec je primoran napraviti zapriseženo izjavo o vsej svoji obdačljivi lastnini. Temu se pravi: "Making a tax list." Davkoplačevalci, ki se pritožujejo, da je bila njihova lastnina razmeroma previsoko cenjena, imajo pravico do priziva. Da ima vsak okraj v državi svoj pravični delež na davčnem bremenu, obstoji takozvani State Board of Equalization, ki pregleda in izravnava asesmente posameznih okrajev.

Državna dohodarina.

Poleg federalnega dohodninskega davka (income tax) je tudi skoraj tretjina vseh držav uvedla slično državno dohodarino (State income tax). Odstotek je navadno mnogo nižji kot pri federalni dohodarini in kakor pri tej, so nekatere zneski prosti davka (\$1000 ali več za samce in \$2500 ali \$3500 za poročene osebe). (Dalje na 4. strani.)

Denar v Jugoslavijo brzojavnim potom!

MI RAČUNAMO:

Za ameriške dolarje:	Za dinarje:
\$ 5.00\$ 6.15	200 Din\$ 4.45
10.00 11.25	500 Din 9.80
15.00 16.85	1000 Din 18.90
20.00 21.45	1500 Din 28.00
25.00 26.55	2000 Din 37.00
35.00 36.70	3000 Din 55.40
50.00 51.99	4000 Din 78.50
75.00 77.80	5000 Din 91.60
100.00 103.00	10000 Din 182.00
200.00 204.50	15000 Din 278.00
300.00 306.00	20000 Din 368.00
400.00 407.50	30000 Din 548.00
500.00 509.00	40000 Din 724.00
600.00 610.50	50000 Din 902.00
700.00 712.00	60000 Din 1082.00
800.00 813.00	70000 Din 1260.00
900.00 914.00	80000 Din 1441.00
1000.00 1015.00	90000 Din 1620.00

Za pošiljke po pošti se sprejema samo Money Orders, American Express ček, ali pa bančni draft, Osebnih čekov po pošti ne sprejemamo.

Nobenih drugih pristojbin in nobenih odbitkov v Evropi.

Metropolitan State Bank

2201 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Urađujemo: Dnevno od 9:00 zjutraj do 4:00 popoldne. Ob torkih in sobotah do 8:30 zvečer.

KAPITAL IN PREBITEK: \$300,000.00

PROMET IN VIRI NAD \$3,500,000.00

POUK O TEM IN ONEM.
(Nadaljevanje s 3. strani.)**Dedinski davek.**

V 46 državah obstoji davek na dedščino in na vse prenose lastnine sploh. Ta davek znaša od 1 odstotka dalje do 25—50 odstotkov za večje dedščine. Nekoliko držav (n. pr. Michigan) nalaga večji dedinski davek, ako inozemec dobi dedščino.

Poll tax.

Druga skupina davkov je takozvana "poll tax", direktni davek, ki se nalaga na vse moške in ženske v gotovi starosti (navadno od 21 do 60 let). V nekaterih državah mora vsakdo plačati tak davek. Znesek davka je različen, ali redkokdaj presega dva dolarja na leto. Nekateri države zahtevajo tudi neko vrsto robote (road labor) od vseh fizično sposobnih moških ali pa plačilo gotovega zneska mesto takega dela. Države Tennessee, Colorado, Florida, Iowa, Kansas, Michigan, Minnesota, Nebraska in North Dakota imajo to davčno roboto. Država California ima posebno "poll tax" za inozemce v starosti med 21. in 60. letom in se od njih zahteva plačilo \$10 na leto.

Izmed posebnih davkov v mestih in občinah naj navedemo pristojbine za licence. Te pristojbine, ki jih morajo plačati razni trgovci, lastniki restavracij, posredovalnice dela itd., znašajo precej veliko v svoji skupnosti.

Vsak državljan Združenih držav je del vsaj treh vlad in dostikrat tudi štirih ali več. Za vzdrževanje vsake take vladne uprave treba plačati davke. — Najprej prihaja narodna ali federalna vlada, potem državna, potem okrajna (county). Navadno pa imamo še občinsko upravo, šolske okraje, zdravniške okraje itd.

Rad bi šel pod okno. — Blaž iz Ribniške doline je moral k vojakom in dodeljen je bil k letalskemu oddelku v Novem Sadu. Ko so letalci prišli zvečer z letalskih vaj, so pravili Blažu, da so letali nad Ljubljano in nad Ribnico. Blažu je bilo kar žal, zato je stopil k nekemu naredniku in mu na uho zašepetal: "Gospod narednik, za ejn štefan vina im bom dav, če me zdejle potegnejo v Ribnico, de b šu pagledat h muj Franck, kaku se ima . . ."

SEZNAM IN NASLOVI

Jugoslovanskih zastopstev in konzularnih uradov v Združenih državah Kanadi in Južni Ameriki:
Legation of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, 1520 — Sixteenth Street, Washington, D. C.
Consulate General of the S. H. S., 840 North Michigan Ave., Chicago, Illinois.
Consulate General of the S. H. S., 1819 Broadway, New York, N. Y.
Emigration Commissioner of the S. H. S., 1819 Broadway, New York, N. Y.
Consulate General of the S. H. S., Keefer Building, Montreal, Quebec, Canada.
Consulat General du Royaume des Republica Argentina, S. H. S., Victoria 1453, Buenos Aires

Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICHIGAN

Glavnica \$200,000 Preostanek \$200,000

Nedeljeni dobiček.....\$190,000.

GORDON R. CAMPBELL predsednik
THOMAS H. VATSON, podpredsednik
FRANK J. KOHLHAAS, V. P. in blag.
E. H. MANGER, pomožni blagajnik
W. G. CUDLIP, pomožni blagajnik
PETER TALENTINO, pomožni blagajnik.

IZVRŠUJE VSA BANČNA POSLA ZANESLJIVO.

Površne suknje in zimske obleke

Dobili smo pravkar novo zalogo raznovrstnih zimskih površnih suknj in zimske obleke. Rojakom se priporočamo v nakupniženost.

Istotako imamo veliko zalogo vseh vrst zimskih spodnjega oblačila najboljšega Cooperjevega izdelka.

Obuvala vseh vrst za zimo dobite pri nas.

Cene zmerno, posrežba prvovrstna. Pridite in prepičajte se!

Frank OPEKA

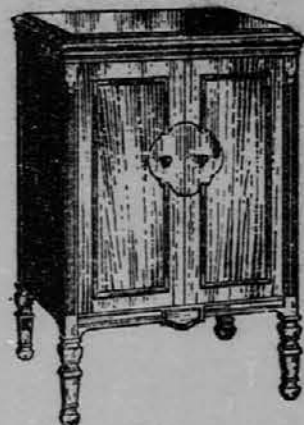
Trgovina z mešanim blagom in obuvali.

502 - 10th STREET, WAUKEGAN, ILL.

JACOB GEREND FURNITURE CO.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Tel.: 377-J — 4080-W.

ENO PLOŠČO ZASTONJ.

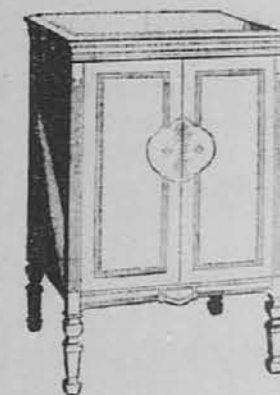
Volitve so minule, bojni hrup se je poleg, zopet se bomo vdali tihemu mirnemu domačemu življenju. Da pripomoremo našim rojakom priti pod zelo ugodnimi pogoji do lepe godbe in petja za dolge večere in domače zabave, smo se odločili za

izredno razprodajo plošč.

Tistemu, ki naroči iz sledečega seznama najmanj pet plošč, mu damo eno ploščo brezplačno za nameček. — ŠEST PLOŠČ TOREJ ZA CENO PETERIH.

TA IZREDNA PONUDBA VELJA SAMO DO VKLJUČNO 25. NOVEMBRA.

HITITE TOREJ. — Vseh šest plošč mora biti vzeti iz sledečega seznama:

16226—Uncle Josh at a Camp Meeting. Dialect. Uncle Josh Playing Golf. Dialect.	75	79129—Ubava cura garava. Ja Mišljah Ja. Tamburaški zbor	75
19459—The Waltz of Love. Tenor z orkest. Sweet Rose o' Sharon. Tenor z orkest.	75	79103—Udovac. Jel je rano jel visoko sunce, tamburaški zbor.	75
19714—The Prisoner's Song. Waltz. After the Ball. Waltz.	75	79148—Cveta mi ruža. Ponoč je tako tiho, tamburaško društvo	75
19878—La Paloma (The Dove). Banda Over the Waves. Banda	75	79198—Irishman, Englishman in Scotchman. Buttermilk Mary — Medley of Irish Jigs. Instrum. tercet.	75
20007—Valencia — Fox Trot. Orkestra No More Worryin' — Fox Trot. Orkestra	75	79256—Što Si tako žalostan? Idem Sorom Zeleni Se Trava. Tamburaši	75
20011—Tales of Hoffman, orkestra Cavalleria Rusticana, orkestra	75	79257—Jes Takomi Moje Vere. Civutska Serenada — tamburaši	75
20172—La Paloma — orkestra O Sole Mio — orkestra	75	80061—Veliko Kolo. Malo Kolo. Tamburaši	75
20173—Rainbow — quartet z orkest. Red Wing — quartet z orkest.	75	80082—Zaljubljeni Čiro. Ženina Volja. — Jadran moški quartet	75
20253—Lena — Schottische — Instrumental quartet Cuckoo — Waltz — Instrumental quartet	75	80083—Prosida u Ameriki. Svadb a u Ameriki — tamburaši	75
20265—Hello, Aloha! — How are You? Instrumental quarter Barcelona — orgle	75	80085—Duna Csardas. Drava Csardas — tamburaši	75
20458—In a little Spanish Town — orgle Just a Birds Eye View of My Old Kentucky Home — orgle.	75	80106—Bon — Sti — Dai — polka. Bon — Bon — waltz, orkestra	75
20539—By Blue Ridge Mountain Home Golden Slippers — Duet y violino, banjo, guitar in Harm.	75	80110—Secreto Eterno. El Faisan — Vals Lento — orgle	75
20568—What Do I Care What Somebody Said Ain't She Sweet — petje	75	80140—Albrecht polka. Anna polka — orkestra	75
20586—La Paloma — Estrellita — orgle 20518—In a Little Spanish Town — waltz	75	80147—Macius polka. Tarnowska polka — orkestra	75
21085—A Night in Venice. Part 1. A Night in Venice. Part 2. — orkestra	75	80149—Emigrantka — polka. Josio — Oberek harmonika solo	75
21142—Away Out on the Mountain Blue Yodel — petje z gitaro	75	80335—Resnične sanje — valc. Dolarska princezinja vaic, harmonika solo	75
21176—Love's Dream After the Ball Rendez-vous Rocco — orkestra	75	80510—Smiljana Platno Bjeljaše. Ugasnule oči čarne — tenor z piano	75
21216—The Rosary Ave Maria — orgle solo	75	80511—Ja te ljubim, djevo mila. Kradem ti se u večer — tenor z piano	75
21254—God So Loved the World Hosanna — petje z orgle	75	80512—Pešetala Ana Pelivana. Poslala Me stara Majka — tenor z piano	75
21334—Girl of my Dreams — petje Ramona — petje	75	80513—Cigani se legu. Zašto seko zašto — tenor z piano	75
21564—Then Came the Dawn Jeannine — tenor z orkestro	75	80654—Srebrni zvonovi. Poročna roža — mandolin solo z gitaro	75
21559—Doin' the New Low Down Spanish Dream — orkestra	75	72364—Tiček i tičica. Na Gorenjskem je fletno — duet z orkestro	75
21591—My Angel Revenge — tenor z orkestro	75	72327—Po gorah grmi in se bliska. Zapoj mi, ptičica, glasno — sopran z orkest.	75
73119—Ljubavna sreća — Valcer Dunavski valovi — Valcer	75	72208—Oj, ta vojaški boben. Pobič sem star še le 15 let, tenor z orkest.	75
73358—Ljubo moja malena — polka U našoj maloj kolibici — valcer, orkest.	75	72207—Otok Bleški. Ljub'ca moja kaj si st'čila — bariton z orkest.	75
73957—Vaska krma Lover — orkestra	75	72206—Al me boš rada imela. Oj ta Polončica — duet z orkest.	75
77119—Blisčete oči — polka Ljubim te — valček — banda	75	69802—Ljub'ca povej povej. Ne bom se množila. Contralto z orkest.	75
77165—Adelajda — Sokolska godba Za dom in brate — koračnica. Sokolska godba	75	67979—Svarjenje. Gorenjska zdravica — tenor z orkestro	75
77210—Moja ljubezen V zelenem gaju — instrumental quartet	75	72472—Na planinah solnce sije. Barčica po morju plava — contralto z orkestro	75
77289—Polka Mazurka Veseli drugovi — ciganski trio	75	72514—Prišla bo pomlad. Odri mi kamrico — tenor z orkest.	75
77336—Vožnja v tuje kraje — polka Zakaj premišljuješ, polka, banda	75	73721—Micka na šrauf v Coney Island. Na Maskeradi — šaljivi prizor	75
77491—Razpoloženje — valček Marička — valček, banda	75	77422—Deset zapovedi za dekleta. Neža in Pavel — šaljivi prizor z harmoniko	75
77490—Pastirček Vabilo — Kvartet Slovenija	75	77651—Sezidal sem si. Slovenec Slovencu — bariton z orkest.	75
77492—Strelčeva ljubica — poskočna O Izabela — valček — Instrumental quartet	75	77746—U Boj! U Boj! Garavuš — moški quartet z orkest.	75
77600—Egiptanska koračnica Perzijska koračnica — anbd	75	77897—Sirota. Strunam — duet z piano	75
77601—Zgubljene pete — polka Poljedelčeva žetev, kmetska, orkestra	75	77898—Planinarica. Sveta Lucija — duet z orkestro	75
77635—Kmečka polka Brez nade — Polka. Banda	75	77912—Ko gremo čez morje. Sonja, Sonja — bariton z orkestro	75
77670—Čakanje — valcer Moja ljubica — polka, orkestra	75	78182—Nove harmonike. Sentklairski Paberki — duet z harmoniko	75
77810—V varsavskem ribjem trgu Poljska kri — orkestra	75	78313—Kneftra in vagabundi. Kako je b'le pri "Hamletu"? šaljivi prizor z harmoniko	75
77915—Tanista — valček. Na poskok — polka. Hoyer-jev instrumentalni tercet	75	78554—Slovenec sem. Pogled v nedolžno oko — moški quartet	75
77916—Ljubimsko veselje — šotiš. Urno skakaj — valček. Harmonika duet.	75	80180—Badnjak. Božič — prizor z orgle	75
78088—Bavarski šotiš. Dunajski škric. Instrumentalni quartet	75	80526—Ribniška. Naš maček — petje z orkestro	75
78176—Oj večer je že. Dve Utvi — duet z piano	75	24003—Jadransko morje. Čolničku — moški quartet	75
78177—Posavski — valček. V Clevelandu sem doma — polka. Harmonika z orkest.	75	24004—"Kako je krjavelj hudiča presekla". "Krjavelj na Slemenicah" — šaljivi prizor	75
78198—Poročna polka. Sladke vijolice — valček. Instrumentalni quartet	75	24007—Slabo sveča je brlela. Oj ta soldaški boben — moški quartet	75
78783—Chicago Polka. Pomladno veselje — valcer — orkest.	75	24009—Razstaneč Hrabroslav. Pogled v nedolžno oko — moški quartet	75
78912—Novo-letno voščilo — valcer. Na visokih gorah — polka — orkest.	75	24010—Oj zlata vinska kaplja ti — Izbrišmo to ali — petje	75
78916—V Cerkvi. Gatchino — valček. Orkest.	75	24011—Legionarji. Legionarji — šaljivi prizor	75
78921—Prošetaj jelo. Baraska Polka — tamburica orkest.	75	24015—Ciganska sirota. Slanca — moški quartet	75
78922—Sviče. Dan. Stari Ciganin — tamburica orkest. z tenor solo	75	24029—Amerikanska patrolja, koračnica. Živio, galop — zvnoton z orkestrom	75
78995—Sunce Sede. Tri Čase — orkestra z zborom	75	24040—Zagorski Zvonovi. Moj Spominek — moški duet	75
78963—Postavim si hišico. Vaska polka. Banda	75	24041—Kukavice. Upanje — petje	75
78964—Radujte se narodi. Narodil se Kralj Neboški — duet z tamburice	75	24044—Holc Haker Marš. Kranjski Valcar — harmonika, banjo in gitara	75
78965—Veselite ti se navještnje. Oj Pastiri čudo novo! Duet z tamburice	75	24053—Bodimo Veseli, polka. Galop — orkestra	75
79025—Milico, Kolo. Ja Sam Stara Pijanica. Tamburaški orkest.	75	24054—Slovenski Ples. Nedolžnost — valček — orkestra	75
79047—Da su mi oči tvoje. Djurđjevska kličica, tamburice z petjem	75		
79074—Bez tebe draga, ljuberna. Milkina kuca na kraju. Tamburaški zbor	75		

Knjigarna Amerikanski Slovenec, 1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

NAROČILU BLAGOVOLITE PRILOŽITI POTREBNI ZNESEK. ZA C.O.D. (POŠTNO POVZETJE) RAČUNAMO POBEJ 20 CENTOV OD POŠILJATVE.

Iz življenja in sveta.

KAJ SO VITAMINI?

Kjer koli je govor o pravilni prehrani, povsodi se naglašajo pomen vitaminov. Vendar pa malokdo ve kaj več o njih nego ime. V berlinskem časopisu "Die Räder" piše o tem dr. Max Maschke:

Naša hrana vsebuje kot bistvene sestavine beljakovine, ogljikove hidrate in maščobe; poleg teh važnih snovi pa tudi neobhodno potrebne vitamine. Kaj so vitamini, iz česa obstojijo ne vemo; doslej se ni še po-čilo ugotoviti in pojasniti kemične sestave teh snovi. In vendar jih dobro poznamo, vemo zanje, dasi šele posredno, to je po škodljivih pojavih, po boleznih, ki vselej nastopijo, če vitamini manjkajo.

Vitamini imajo silno važno nalogo pri izmenjavi snovi, dasi bistvo te naloge znanstveno še ni pojasnjeno; poleg tega pozitivno vplivajo na prebavo. Po fiziološkem delu, ki ga opravljajo v človeškem telesu, so jih znanstveniki razdelili v razrede s tem, da so jih označili z velikimi črkami alfabetično kot vitamin A, vitamin B itd. Doslej poznamo pet vitaminov:

Vitamin A se nahaja v vseh rastlinskih in živalskih maščobah in oljih, v mleku in surovem maslu (toda v margarinih navadno ne!) v zelenem sočju, v jajčnem rumenjaku. Ta vitamin pospešuje splošno rast, posebno pa rast kostnega sistema; kjer ga v hrani manjka, nastanejo motive v telesnem razvoju, in to ne le v kostnem razvoju, marveč tudi na oči, tako da more človek tudi oslepeti. Ta vitamin, ki je važen činitelj pri rasti ali an- gleški bolezni, imenujejo Ang- leži tudi "protirahitični prin- cip". V ribjem olju je posebno veliko vitaminov A, od tod nje- gove učinke pri rahitični obolenjih.

Vitamin B se nahaja v vseh milih, posebno v žitnih in ri- ževih mekinah, v korenju in mleku; dalje v zelenjavi, po- sebno špinaci, solati in ohro- vu, v raznem sadju (paradiž- niki, limonah, oranžah itd.); potem v nekaterih gobah in v manjših količinah tudi v krom- pirju. Preveč izmlete moke vse- bujejo mnogo manj vitaminov nego takojmenovane domače moke. Kjer dolgo uživajo hrano, ki je brez vitaminov B, na- stopi bolezen beri-beri, ki je doma na Japonskem, v Indiji in Braziliji in ki se kaže v po- časni ohromitvi telesa.

Vitamin C igrajo važno vlogo pri skorbutu. Ta bole- zen nastaja, kjer vitamin C v hrani manjka. Dlesno začne krvaveti, nastopijo krvavitve tudi na koži in v notranjih de- lih telesa; če ni pomoči, človek izhira in umre. Vitamin C se nahajajo predvsem v sveži ze- lenjavi in sadju, paradižnikih, solatah, orehih, rdečih jago-

dah, malinah, črešnjah, pa tu- di v krompirju in kvasu ter ve- čini gob.

Vitamin D je snov, ki krepi živce ter se nahaja v mleku, zelenem grahu in fižolu, krom- pirju, nekaterih vrstah sadja, kakor v oranžah, jabolkih, hruškah, malinah, grozdju. V mesu in živalskih maščobah te- ga vitamina ni, kakor meso sploh vsebuje le malo vitam- inov. Kjer manjka v hrani vita- mina D, se pojavijo motive na živcih, ohromitve itd.

Najzadnje odkriti vitamin E, ki ga vsebujejo razne sola- te, učinkuje posebno na spolno življenje. Pri podganah, ki so jih sicer dobro hranili z razno vitaminsko hrano, a jim niso dali solate, je spolno življenje popolnoma zamrlo, dasi so bile drugače popolnoma zdrave.

Vsi vitamini brez izjeme se ne drže dolgo in se hitro raz- krojijo. Tudi predolgo kuha- nje ali sušenje more njihov učinek oslabiti ali celo uničiti. Zato so razne konzerve mno- gaj manj vredne nego sveže sadje in zelenjava.

Raziskavanje o vitaminih je še novo in še davno ni zaklju- čeno. Nadaljna raziskavanja bodo nedvomno še marsikaj odkrila, kar ne bo važno samo za znanost, marveč tudi za praktično uporabo v zdravil- stvu. Tako se je v zadnjem čas- su posrečilo s pomočjo obeva- nja z ultravioletnimi žarki do- seči, da so nastali v nekaterih živilih vitamini, ki jih prej ni- so vsebovali.

OBLEKA IZ ALUMINIJA.

Aluminij se čedalje bolj u- veljavlja kot ena najuporab- nejših kovin v vseh panogah industrije. V zadnjem času je celo uspelo izdelovati alumi- nijske niti, iz katerih se naprav- ljajo zelo trpežne tkanine. Če pojde tako naprej, bomo v nekoliko letih prišli do tega, da bomo nosili aluminijaste obleke, pa še obutev povrh. Stene po stanovanjih se že se- danj v čedalje večji meri tape- cirajo z aluminijem, kar ni sa- mo jako trpežno, marveč so aluminijaste tapete tudi za oke zelo prijetne in baje celo lepše od svilenih. Za tapetiranje se uporablja aluminijeva pena, to je v silno tanke plasti zvaljan aluminij, ki je skoro prosojen. Debelina aluminijeve pene, ki se v take namene uporablja, je navadno ena tisočinka mi- lmetra in je kvadratni meter stane približno 3c.

Aluminijev peno, ki naj služi za tapetno blago, prevle- čejo na eni strani s posebne vrste lepilom, ki aluminija ne načne, na drugi strani pa s plastjo celuloide. Tako prede- lano peno nalepijo na papir in blago je gotovo. Aluminij je pod prevlekama tako dobro zavarovan pred zrakom, da trajno ohrani svoj blesk, ki mu celuloidna plast doda še neki

posebno prijeten, svilenim tka- ninam lasten sijaj.

Izdelava je preprosta in ni draga. S tem aluminijastim blagom se da prevleči tudi les, posebno furnir, kavčuk in us- nje. Sedaj že izdelujejo čevlje, torbice in razno galanterijsko robo iz tega nenavadnega bla- ga, ki se je nad vse pričako- vanje dobro obneslo in ki po barvnih efektih prekaša goto- vo vse druge.

Z nadaljnjim požlahtnje- njem se dajo, iz aluminijaste pene izdelovati tudi najfinejše tkanine za ženske obleke. Kljub temu, da so te tkanine silno lahke, so vendar močne in se ne mečkajo.

Najnovejši pa so gotovo fil- mi iz aluminija, kar je velikan- ski napredek, če upoštevamo, da se da pri njih debelina film- skega traku zmanjšati na tiso- činko običajnih trakov, ki so iz celuloide. S tem se film po- ceni, a mimo tega je še bolj odporen, se ne trga in pre- sja svetlobo v ostrejših mejah nego stari filmi. Preden pa je bil takšen filmski trak sploh mogoč, je bilo treba aluminije- vo peno napraviti svetločutno, kar ni veljalo malo truda, a je nazadnje le brezhipno uspelo.

KLJUE VELIKIH MOŽ.

V Londonu so ustanovili tak klub, toda ne gre za duševno veličino, marveč za telesno vi- sokost. K Six-foot klubu, kakor se imenuje to najnovejša izne- nadenje, lahko pristopi samo oni, ki imajo vsaj 6 angleških čevljev v višino. "Dolgi" so na prvem občnem zboru izvoli- li za predsednika najdaljšega člana, ki meri 210 centimetrov. Namen čudne bratovščine je izposlovati v hotelih nabavo daljših postelj in v gledališčih širših razmakov med vrstami sedežev. Predsednik zaradi se- danjih kratkih postelj sploh ne more prenočevati nikjer, pa tudi v kino in gledališče ne mo- re zaradi svoje dolgotosti. Po- sebno pa se bo dolgska bra- tovščina bojevala proti rastoči industriji malih avtov. Ako prodre to, se ne bo mogel ni- hče izmed njih več voziti v av- tu, ko še sedaj gre komaj za silo. Hude skrbi imajo "veliki možje".

ZA BOŽIC.

DENARNE POŠILJATVE

Gotovo se boste tudi letos spomni- li svojcev v starem kraju s primerno denarno pošiljativo.

Naša banka je ukrenila vse potreb- no, da bodo letos božične denarne po- šiljate posebno točno dosepele pre- jemnikom v roke in je poleg tega tudi znižala cene v nekaterih slučajih. Cene za pošiljate v dinarjih in lirah so sledeče:

500 dinarjev	\$ 9.35
1000 "	18.40
2000 "	36.70
3000 "	55.00
5000 "	90.50
10000 "	180.50
25000 "	450.00

100 lir	\$ 5.80
200 lir	11.40
500 lir	27.50
1000 lir	54.30
2000 lir	108.00
5000 lir	269.00
10000 lir	535.00

Pošiljate izvršujemo tudi v ameriških dolarjih.

Denar pošiljamo po pošti, brzojav- nem pismu in direktnim brzojavu.

Potovanje v stari kraj.

Skupno potovanje za Božič prirodi naša banka na prikljubnem parniku "PARIS" na 1. decembra. Potnike bo spremljal zastopnik Francoske linije in skrbel za njih ugodno potovanje.

Poleg tega se Vam nudijo za božič- no potovanje še sledeči najboljši par- niki:

17. nov.	— Ile de France —	Havre
21. nov.	— Berengaria —	Cherbourg
24. nov.	— Olympic —	Cherbourg
5. dec.	— Aquitania —	Cherbourg
8. dec.	— Majestic —	Cherbourg
8. dec.	— Ile de France —	Havre
11. dec.	— Saturnia —	Trst
14. dec.	— Berengaria —	Cherbourg

Denarne vloge — za darilo. Najboljša božična darila zlasti za otroke, so denarne vloge pri naši ban- ki, ki plačuje 4½ obresti.

Vse pošiljke naslovite na

Prudential Bank
(ZAKRAJŠEK & ČEŠARK)

455 W. 42nd Str., New York, N. Y.

VIHAR V MORSKI OŽINI KERČ

je odgnal na visoko morje 4 ribiške ladje, ki so se potopile. Utonilo je 16 oseb.

NA OTOKU GROZE.

V Belem morju, gubernija Arhangel'sk, leži pred zalivom Onjega šest otokov, katerih največji se imenuje Soloveck in meri 266 kvadratnih kilo- metrov. Na tem otoku je dolga stoletja stal samostan s slove- čim Marijino božjo potjo. Re- dovniki so kljub silno ostremu podnebju spremenili otok v pravi raj z gosto zaraščenimi gozdovi in ribiški napravami. Sovjeti so samostan izpre- menili v kaznilnico za politič- ne zločince, ki je ena najgroz- nejših na svetu. Francoski pi- satelj Raymond Duguet je ne- davno o tem izdal knjigo "Un bagne en Russie rouge". Kaznilnica v rdeči Rusiji. Knji- ga opisuje neverjetne razmere. Na Solovecku je nad 15,000 kazencev. Navadnih zločin- cev je med njimi le malo, glav- ni del sestoji iz političnih zlo- čincev. Med temi je le 5 odst. zločincev, 65 odstotkov od- pada na delavski razred; osta- lo je čudna zmes potepuhov in prostitutk, ki so bili na kak način v zvezi s političnimi za- rotami ali vohunstvom. Plemi- čev je na Solovecku le par. Ker je kaznilniška uprava sa- mostansko poslopje v celoti zasedla zase, so kaznenci brez prave strehe in prebivajo po barakah. Če se pomisi, da traja zima po osem mesecev in znaša mraz po 30 stopinj, ni težko uginiti, da so razmere za kazence strašne. Vrh te- ga spe na golih klopih brez blazin in odej. Čez dan delajo kaznenci po gozdovih, kjer dr- varijo. Oblečeni so nezadostno, mnogokrat brez čevljev, noge zavite zgolj v cunj. Hrana je skrajno slaba, brez masti, me- sa in močnih jedi: kos črne- gra kruha, posušene ribe in čaj. Kdor se ne giblje dovolj hitro, dobi v bitem ali pa ga pazniki enostavno ustrele. Zaradi bo- lezni v baraki ostati sme le ti-

sti, ki ima najmanj 39 stopinj vročine. Ženske ne uživajo no- bene olajšave in morajo z mo- škimi delati v gozdu. Samom- ri so med kaznenci zelo pogo- sti.

TAKO SE POSPEŠUJE DRU- ŽINA!

Francoskemu narodu preti velika notranja nevarnost: da usahne sam v sebi. Življenski viri so močno izčrpani, blago- stanje in kultura sta Francozu postala neobhodna in stari se branijo otrok ali vsaj številnih otrok, da ne bi jih potegnili v revščino. Ščasoma mora to se- dva dovesti do izumrtja. Za- to skušajo državni in drugi so- cialni činitelji na razne načine dvigniti veselje do otrok. Tako so dovoljene družinam z mno- gim otroci razne davčne olaj- šave; družine, ki imajo nad 5 otrok, uživajo na vseh franco- skih železnicah 50 odstotkov popusta; družinam s številni- mi otroci se vsako leto dele na- grade itd. Toda vse to ne zale- že veliko — premalo nudi za vzdrževanje. Čisto drugače sta pa stvar prišla brata Miche- lin, lastnika velike tovarne za avtopnevmatiko v Clermon- Ferrandu. Določila sta oženje- nim delavcem poleg mezde na- slednje mesečne doklade za o- troke: za 1 otroka 75 frankov, za 2 otroka 150 frankov, za 3 otroke 300 frankov, za 4 otro- ke 400 frankov in za vsakega nadaljnjega otroka do osem po sto frankov mesečno več. Te doklade dobiva vsak dela- vec in nameščenec brez razli- ke, dokler ostane pri, tvrdki. Če delavec umre ali opesha, do- bivajo otroci doklade nepri- krajsane do svojega 16. leta. Na ta način je primerna pre- skriba otrok zagotovljena in družine se jih ne branijo več. V teku treh let, odkar obstoja gornja uredba, se je število porodov v Michelinovih druž- inah zvišalo za 10 do 40 odst.

TELEPATIN.

Potovalec Bayonne je našel v ekvadorskem pragozdu ču- dežno rastlino, neko zajedal-

ko, ki omogoča Indijancem ba- je prerokovanje in dvojni vid. — Bayonne je sam preizkusil sok te rastline, in iz njega do- bil nov brezprimesen alkaloid, ki ga je imenoval "telepatin". Sedaj je preizkusil drug poto- valec, španski profesor Villal- ba, to snov bolj natančno in je ugotovil, da razkuži teko- čina vse rane in učinkuje iz- datno tudi na spomin. Osvež- ga tako, da gleda človek izred- no jasno najlepše prizore iz svoje preteklosti, postane vs- blažen in izgubi slednjič vsak občutek za resničnost. Vendar pa ni opazil španski profesor nobenih čudežnih učinkov, ki jih popisujejo Indijanci. Ti namreč zatrjujejo, da vidi on "ki je pil kri rastline vaj", sto in sto kilometrov daleč ter la- ko v naprej izve za grozečo ne- rečjo.

ČUDNE MUHE OPITEGA SRBA V INOZEMSTVU.

Na kolodvoru v Metzju je oni dan med drugimi potniki izstopila neka gospa iz For- bacha s svojimi otroci. Nena- doma je pristopil k nji policijs- ki nadzornik, ji naznanil, da je aretirana in jo pozval, naj mu sledi na komisariat. Ker se je obotavljala, jo je siloma potegnil s seboj in jo odvedel na policijsko postajo, kjer je bil zalet vprico policijskega ko- misarja zaslišavati. Komisarju je bil "predpostavljeno" doce- la neznan, zato ga je pozval, naj se izkaže. To je nadzorni- ka tako razkačilo, da je zgra- bil velike škarje in planil proti komisarju. Ta se pa ni zbal, marveč je z železnimi rokami zgrabil nadzornika in ga izro- čil stražnikom, ki so ga spravi- li v zapor. Tu se je izkazalo, da je namišljeni policijski nad- zornik — rudar, po rodu Srb, zaposlen v nekem lotarijskem rudniku. Pri zaslišanju je izja- vil, da sam ne pojmi, kakšne muhe so ga obšle, da je napra-

RADIO APARAT,

opremljen z vsem, v dobrem stanju, se prodaja poceni. Ogledate si ga lahko zvečer na: 1929 W. 23rd St., Chicago.

POZOR NAROČNIKI-CE!

Vsem onim, ki naročajo list "Amerikanski Slovenec" svo- jim domačim, ozir. prijateljem in znancom v stari kraj, nazna- njamo, da je večim potekla naročnina. S pošiljanjem lista v stari kraj so veliki stroški. Treba je list drago frankirati, to je dati nanje znamke, in to mnogo stane. Radi tega pro- simo, da naj vsi taki kolikor mogoče točno naročnino porav- najo. Ako jim ni mogoče ravno tedaj, ko naročnina poteče, naj to sporoče upravništvu, da se jih za tako naročnino počaka in da se list v stari kraj ne ustavi. Upravništvo rado poča- ka za naročnino, samo če je o tem obveščeno. Ako ni, se se- veda list ustavi, ker s pošilja- njem lista v stari kraj so, ka- kor smo že omenili, veliki stro- ški.

Naročniki(ce) po Ameriki imajo zaznamovano poleg svo- jega imena na naslovu, do ke- daj je njihova naročnina plača- na. Prva številka znači mesec, druga leto. Po tem lahko vsak naročnik razvidi, kedaj mu na- ročnina poteče. Ako v takih slučajih naročniki točno poš- ljejo sami svojo naročnino ne upravo lista, s tem listu in po- detju mnogo koristijo. Komur pa naročnine ni mogoče porav- nati ravno v času, ko mu pote- če naročnina, naj blagovoli o tem obvestiti upravništvo lista in rade volje se ga bo počaka- lo za naročnino do časa, ko bo v stanu isto poravnati.

Upamo, da bodo dobri in bla- gi naročniki našega lista to spoštevali in v tem oziru sode- lovali. Za vsako naklonjenost v tem oziru se vsem že v na- prej zahvaljujemo.

Uprava "Amer. Slovenca".

vil tako neumnost. "Biti sem moral docela pijan," je rekel.

CESARICA FRIEDRICH O SVOJEM SINU VILJEMU II.

Bivši zasebni tajnik kralja Edvarda VII., Sir Frederick Ponsonby, je pravkar objavil pisma nemške cesarice Fried- rich, matere bivšega cesarja Viljema II. Cesarica piše o svo- jem sinu, ko je bil ta že zase- del prestol: "Viljem nima ne pomislekov ne vesti, da bi ostal pri kaki stvari. Brca na levo in desno in žali pritem vsako- gar. Enostavno slep je. Pri vsaki priliki se poslužuje ve- likih besed, pa tudi sam se zdi samemu sebi velik. Viljem je sebičen. Sama sebi se zdi ka- kor kokoš, ki je izvalila raco namesto piščeta. Želim, da bi mu mogla vselej s ključavnico zakleniti usta, kadarkoli je treba računati, da bo iz nje- gove besede prišlo v javnost." V nekem drugem pismu piše ce- sarica naravnost proroško: Na robu groba . . . opazujem lahkomišelnost pot, na katero je krenil moj sin. Najhujše pa je, da bomo morali morda zaradi njegove nepremišljenosti vsi trpeti."

JEZERO PRESTOPA BRE- GOVE.

Nedavno je "potujoča gora" v Švici v okolici Basla zajezila potok, vsled česar je nastalo celo jezero. Zadnje deževje je dovedlo v jezero toliko novih voda, da je prestopilo bregove in se v obliki blatne brozge zlivala v dolino. Vas Arbedo so v naglici izpraznili.

V SEM DEKLETOM MORA BITI ZNA- NO TO.

"NAJVAŽNEJŠE za zdravje je, da se varuje- mo zaprtja. — Primerne vaje in navadna hrana je proti zaprtju. Če pa že je potreba poslužiti se odva- jalnega sredstva, je najbo- lje, ra rabite nujol, ker po- polnoma nič ne škoduje. Zlasti dekletom se nujol priporoča. Vzemite eno zli- ško nujola vsaki večer, predno ležete k počitku." Nujol lahko jemljete ved- no, neglede na to, kako se počutite. Vsaka žena ga mora imeti doma eno ste- clenico.

CHICAŠKIM SLOVENCEM NA ZNANJE!

Začenši s tem tednom pa do novega leta, bo prodajalna plesč v prostorih upravništva "Amer. Slovenca" odprta vsak torek in soboto zate do 9. ure. To smo odredili zato, da bo da- na prilika onim, ki delajo po dnevu in prihajajo ob večerih po plesče in razne druge stvari. Obiščite ob večerih našo prodajalno plesč, ki so prišle zadnje čase na trg. Pazite na oglase plesč v našem listu in potem pridite v našo prodajal- no, da jih slisite.

Uprava "Amer. Slovenca".

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za na- ročila za prevoz — drva in preva- žanje pohištva ob času selitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 6221.
LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Tel. Vincens 4909

CARPENTER & GENERAL CONTRACTOR,
GRADITELJ DOMOV.

Anthony Cherne

8122 So. May Street, Chicago, Illinois.

Preccntev dela z veseljem izvršim brez vsakih stroškov.

SUPERIOR FUNERAL SERVICE
Edward Schmidt, Funeral Director

THE BALLHORN FUNERAL TEMPLE
Uporaba mrtvašnice brezplačna. — Odprto noč in dan.
Phone 439.

8th Street in St. Clair, Sheboygan, Wis.

